

ABSTRAKT

Doktorská disertace s názvem *Utopie prizmaty čínské kultury* (*Utopia Refracted through Mandarin Lenses*) se zabývá třemi aspekty čínské recepce *Utopie* Thomase Mora (1516) – překlady, paratexty a díly, které Moreova kniha inspirovala. Zkoumá, jak byla *Utopie* jako dílo i pojem v čínském kulturním kontextu přijímána prostřednictvím jazykových i kulturních překladů. K osvětlení tohoto procesu používá interpretace textů a případových studií. Ke 14 samostatným čínským překladům *Utopie* přistupuje jako ke specifickým paratextům a soustřeďuje se také na další paratexty, které byly od prvního čínského překladu *Utopie* v roce 1935 až na jednu výjimku (ve vydání z roku 2003) přehlíženy.

Disertace má 4 kapitoly. První zasazuje *Utopii* do renesančního kontextu a zachycuje historii jejích jednotlivých vydání v latině i angličtině. Analyzuje dialogickou formu Moreova vyprávění i jeho pojetí fikce, které dokumentuje utváření Moreovy subjektivity i jeho hypotetického heterokosmu. Vše to dokazuje, jak se na utváření *Utopie* podílejí fikce, dialog a jednotlivé paratexty, bez jejichž znalosti nelze dílo celistvě interpretovat.

Druhá kapitola zkoumá uvedení pojmu „utopie“ do čínské kultury překladem názvu Moreovy knihy jako *Wu tuo bang*. Zabývá se také dvěma protějšky utopie v čínské kultuře – politickým spisem *Velká jednota* a pastorálou *Jaro broskvových květů*, aby ukázala na odlišnosti kulturního kontextu, v němž bylo Moreovo dílo přijímáno.

Třetí kapitola se zaměřuje na styl, překladové zvláštnosti a knižní prezentace 14 samostatných čínských překladů *Utopie*. Soustřeďuje se na jejich zjevné odlišnosti od originálu a ukazuje, že tato vydání byla adaptacemi, které vytvořily vlastní *wu tuo bang*, odlišnou od Moreovy utopie. Další srovnávání pak ukazuje, že překlady a publikace týkající se Moreovy *Utopie*, které vznikly v Číně a na Taiwanu, odrážejí do jisté míry i politickou atmosféru v těchto státech.

Čtvrtá kapitola potvrzuje, že rámcem Moreovy *Utopie* je směs vážnosti a komiky, která je typická pro autorské paratexty z let 1516-18, ale také některé čínské paratexty. Některé z naposledy zmíněných se dají označit za díla, která na *Utopii* navazují. Ztracené, znovu vytvořené a přidané paratexty dávají *Utopii* částečně nový vzhled a ukazují, že věrnost originálu nemůže být jediným hlediskem při zkoumání recepce tohoto nadčasového díla. Závěrečná kapitola je pak samostatným přehledem zkoumajícím čtyři druhy nedávných děl, která na *Utopii* navazují – informativní texty, vědecká, umělecká a konceptuální díla. Ukazuje se, že utopický impuls překročil hranice univerzitního prostředí a začal probouzet lidi k tomu, aby se postavili bezpráví a postupovali vpřed.